

16.8.2023
täydennetty
31.1.2025

KIHNIÖ

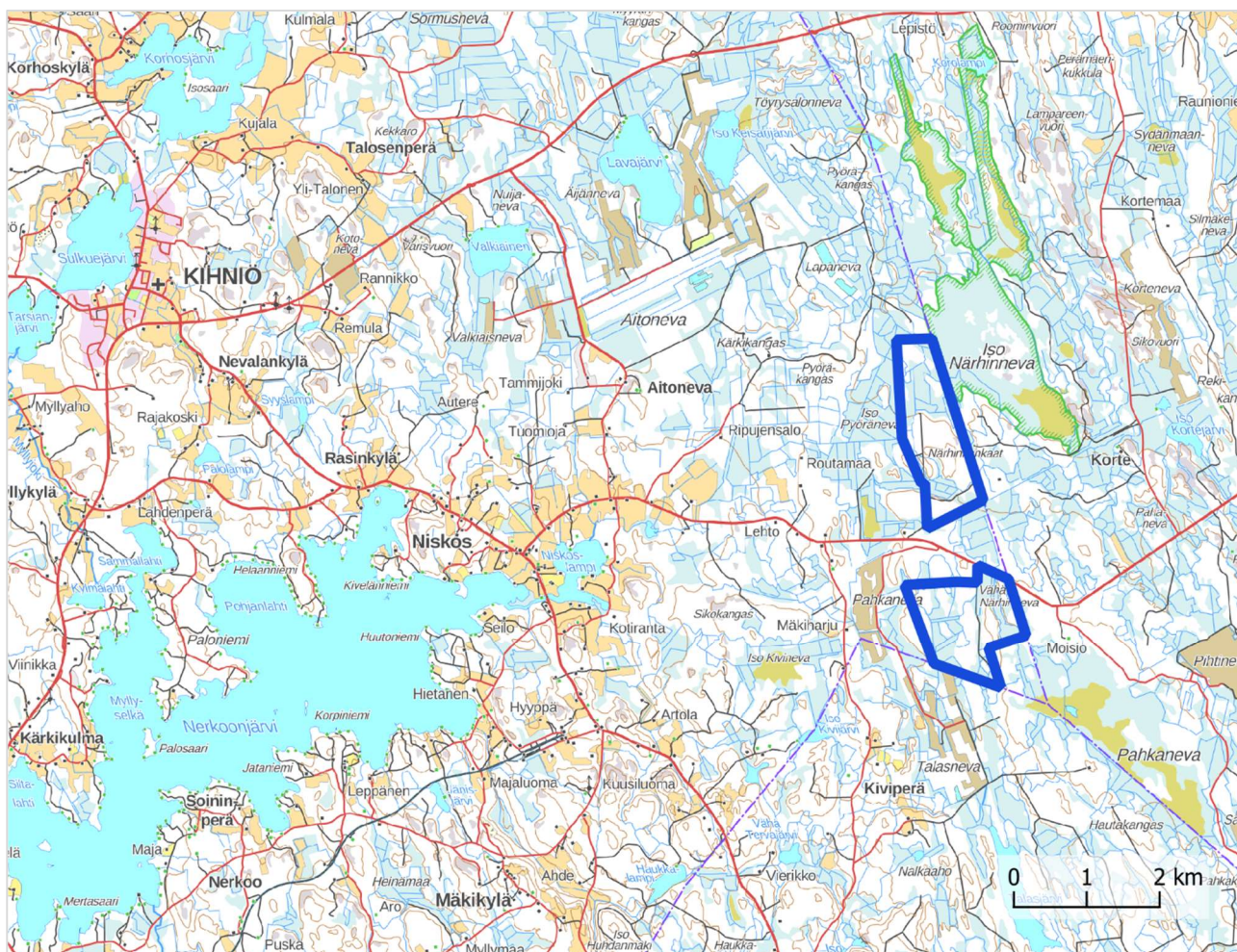
Närhinkankaan tuulivoimahanke arkeologinen inventointi 2023 ja 2024

Tilaaaja:
Salpatuuli osuuskunta

Toteuttaja:
Heilu Oy

Sisällysluettelo

1. Lähtötiedot	3
2. Arkeologinen inventointi	7
3. Havainnot ja yhteenvedo.....	10
Lähteet.....	10

Kartta 1. Yleiskartta. Närhinkankaan tuulivoimapuistoalueiden rajaukset sinisellä. MK 1:100 000.

KIHNIÖ Närhinkankaan tuulivoimahanke, arkeologinen inventointi 2023

Tiivistelmä

Kihniön Närhinkankaan alueella on suunnitteilla tuulivoimahanke. Hankealue sijaitsee Kihniön kunnan itäosassa, Närhinnevan soidensuojelualueen lounaispuolella. Kaksiosaisen hankealueen molemmille alueille on suunnitteilla kaksi voimalanpaikkaa. Alueilla ei ollut aikaisemmin tehty arkeologisia tutkimuksia, eikä niiden alueilta tai läheisyydestä tunnettu muinaisjäännöskohteita. Heilu Oy toteutti alueiden arkeologisen inventoinnin 10.8.2023. Pohjoisemman hankealueen voimalanpaikat muuttuivat vuoden 2024 aikana ja niiden kohdalla tehtiin täydennysinventointi marraskuussa 2024. Inventoinnissa ei havaittu uusia arkeologisia kohteita.

Arkistotiedot

Tutkimustyyppi:	Arkeologinen inventointi
Tutkimuksen tekijä:	Heilu Oy / FM Sinikka Kärkkäinen, HuK Meri Leppäsalko ja FM Teemu Tiainen
Kenttätöaika:	10.8.2023 ja 14.11.2024
Tutkimusten rahoittaja:	Salpatuuli osuuskunta
Alueen aikaisemmat tutkimukset:	Ei aikaisempia tutkimuksia

Kansikuva: Hakkuuaukeaa pohjoispuoleisella hankealueella sijaitsevan voimalan alueella. Kuvattu itään. SK.

Taustakartat Maanmittauslaitoksen karttakuvapalvelusta (WMTS) 01/2025, ellei toisin mainita. Käytetty koordinaatisto ETRS-TM35FIN, korkeus N2000.

Raportin kuvat: Meri Leppäsalko

1. Lähtötiedot

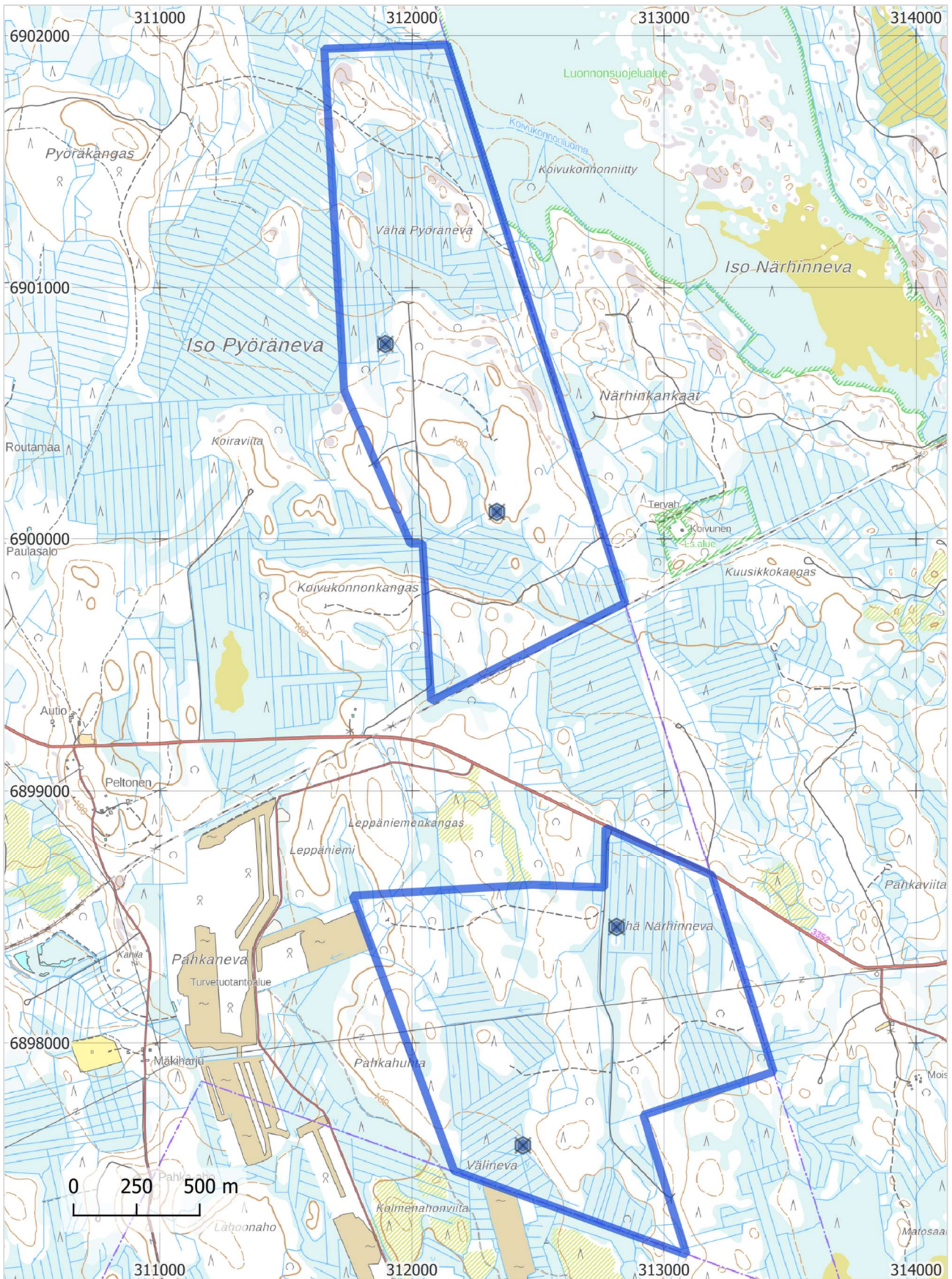
Närhinkankaan Tuulipuisto Oy ja Salpatuuli osuuskunta suunnittelevat Kihniön Närhinkankaan alueelle kaksiosaista tuulivoimapuistoa. Alueet sijaitsevat Kihniön keskustan itä-kaakkoispuolella Kihniön, Virtain ja Ylöjärven kuntien rajalla, Kihniön puolella. Hankealueet ovat metsätaloustaloudessa olevaa ojitettua metsää. Suunnittelualueilla ei ole asutusta ja niiden ympäristökin on harvaan asuttua. Pohjoisemman hankealueen koko on noin 1,7 km² ja alueelle on kaavailtu paikka kahdelle voimalalle. Etelän puoleisen alueen koko on noin 1,6 km² ja sen alueelle on suunniteltu myös kahden voimalan paikat.

Alueilla ei ollut aikaisemmin tehty arkeologista inventointia, eikä niiden alueilla tai läheisyydessä sijainnut tunnettuja muinaisjäännekohteita. Alueet ovat kuuluneet valtion (taka)maihin. Vanhin löydetty kartta alueesta on vuoden 1847 pitäjänkartta. Kihniön ja Virtojen kuntaraja kulkee hankealueiden itäreunaa pitkin ja eteläpuoleisen alueen eteläreuna myötäilee Ylöjärven (ent. Kuru) kunnan rajaa. Vuoden 1960 peruskartoilla alueet ovat asumatonta metsä- ja suoaluetta, mutta pohjoisemman alueen eteläreunaan on rakennettu Kihniö-Virrat-rautatie. Rautatie ei ole enää käytössä.

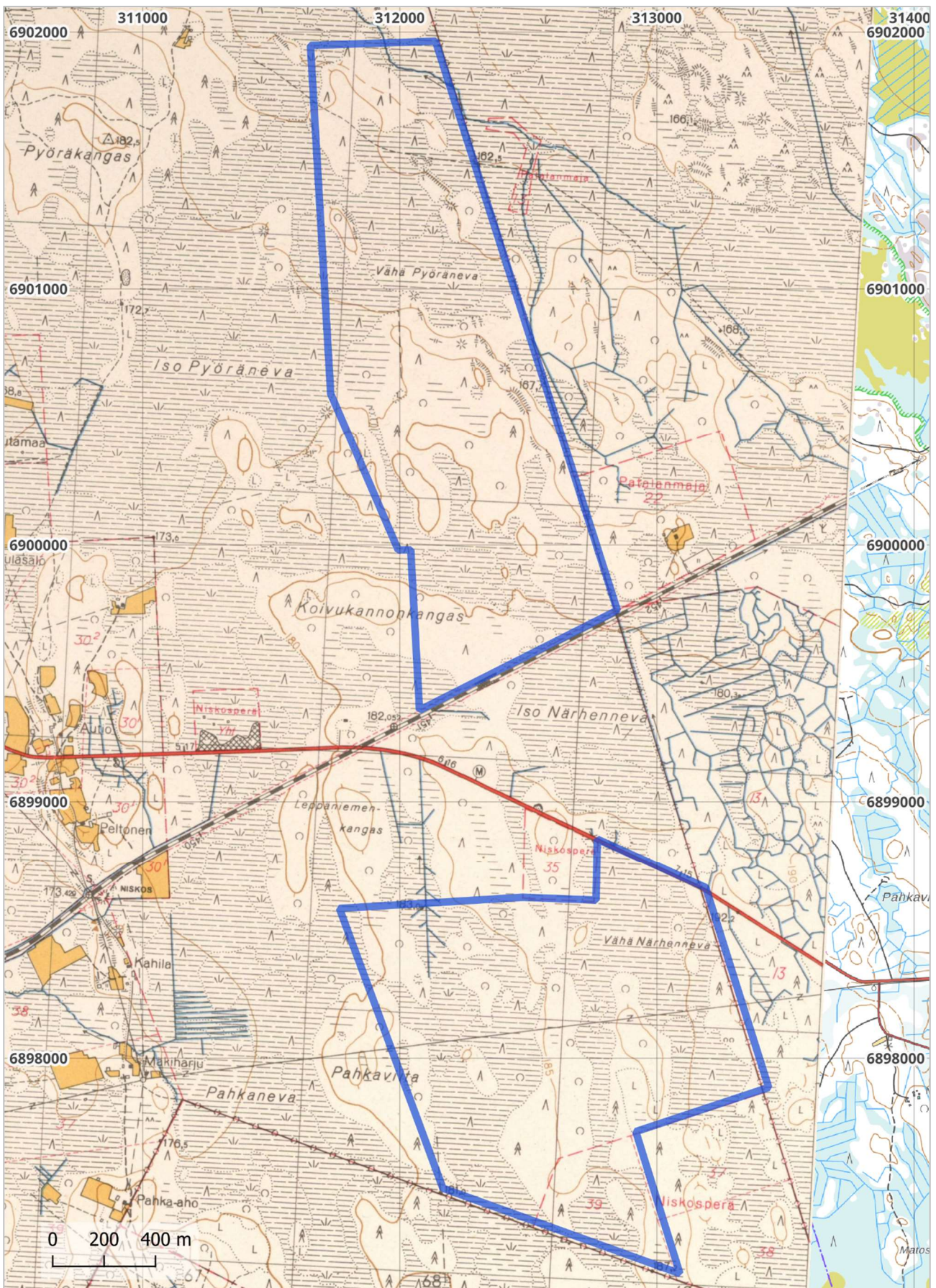
Heilu Oy teki alueiden arkeologisen inventoinnin vuonna 2023. Suunniteltujen voimalapaikkojen sijainteihin tuli muutoksia vuoden 2024 aikana ja alueellinen vastuumuseo edellytti muuttuneiden sijaintien inventointia hankkeesta antamassaan lausunnossa (01.10.2024, diar: 742/2024). Lausunnossa mainittiin myös museolle tiedoksi tulleet lehtileikkeet, joissa kerrottiin Närhinkankaalla havaitun hautamaisia painanteita ja kiukaanjäänneksiä 1900-luvun alkupuolella¹. Näihin tuli kiinnittää huomioida täydennysinventoinnissa.

¹ ks. esim. Aamulehti v. 1934:

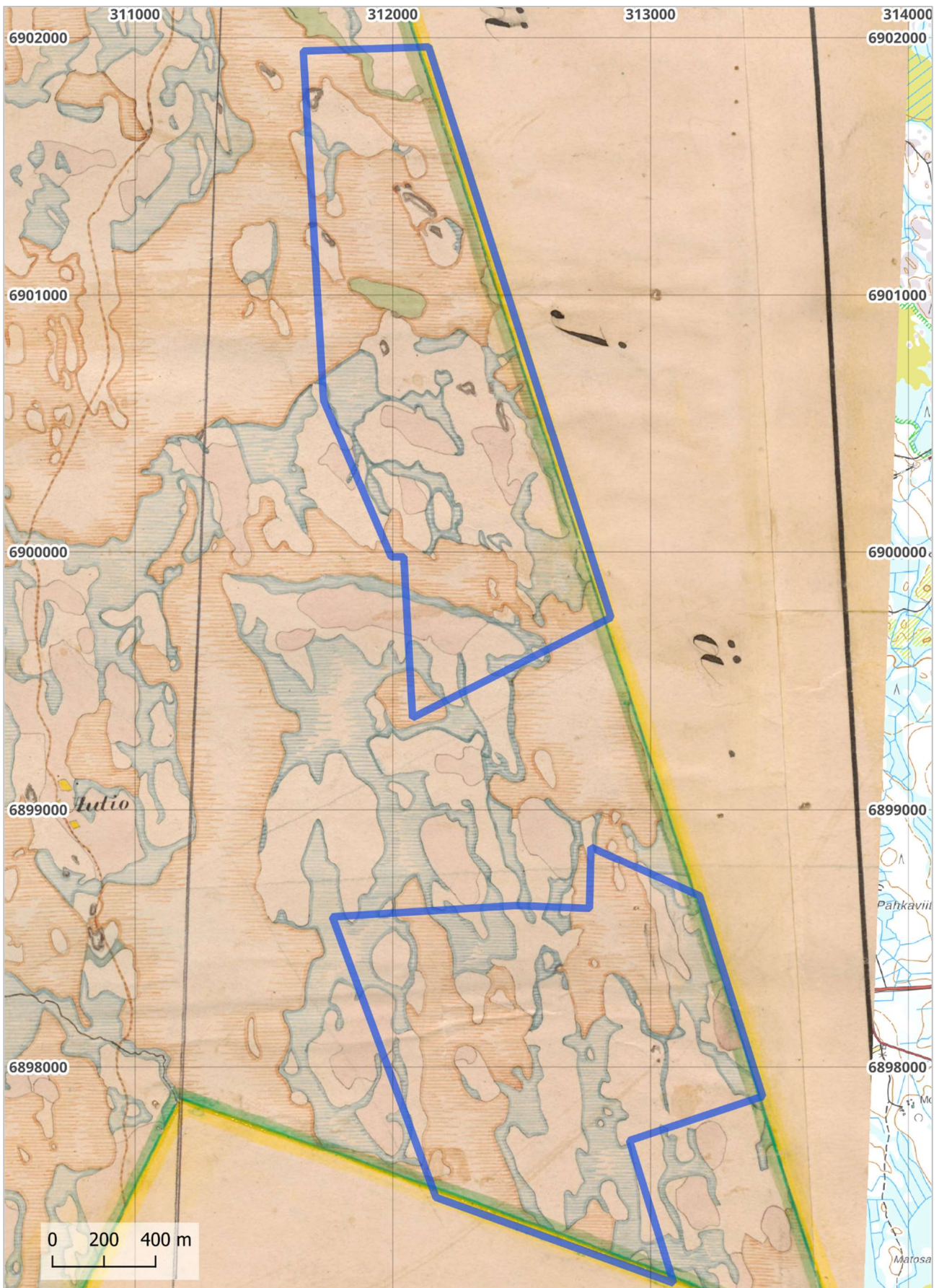
<https://digi.kansalliskirjasto.fi/sanomalehti/binding/1721722?term=Kihni%C3%B6n&term=N%C3%A4rhinkangas-nimisell%C3%A4&term=N%C3%A4rhinkankaan&page=4>

Kartta 2. Närhinkankaan tuulivoimapuistoalueiden rajaus sinisellä viivalla ja voimalanpaikat sinisin symbolein.

Kartta 3. Tuulivoimapuistojen alueet vuoden 1960 painetulla kartalla.

Kartta 4. Tuulivoimapuistojen alueet vuoden 1847 pitäjänkartalla.

2. Arkeologinen inventointi

Inventoinnin maastotyöt toteutettiin 10.8.2023 ja muuttuneiden kohtien inventointi 14.11.2024. Ensimmäisen inventoinnin tekivät FM arkeologi Sinikka Kärkkäinen ja HuK Meri Leppäsalko ja jälkimmäisen FM arkeologi Teemu Tiainen. Maastossa tarkastettiin alustavat tuulivoimaloiden paikat ja niiden lähiympäristöä. Esitöissä MML:n rinnevarjosteaineistosta havaitut anomaliat tarkastettiin ja tehtiin silmämääräistä havainnointia potentiaalisilla maastonkohdilla. Tarvittaessa tehtiin pieniä lapionpistoja. Vuonna 2024 tarkastettiin alueen maastoa 1900-luvun alun lehtileikkeissä mainittuja hautamaisia painanteita ja raunioita silmällä pitäen, mutta mitään kuvausta vastaavaa ei havaittu.

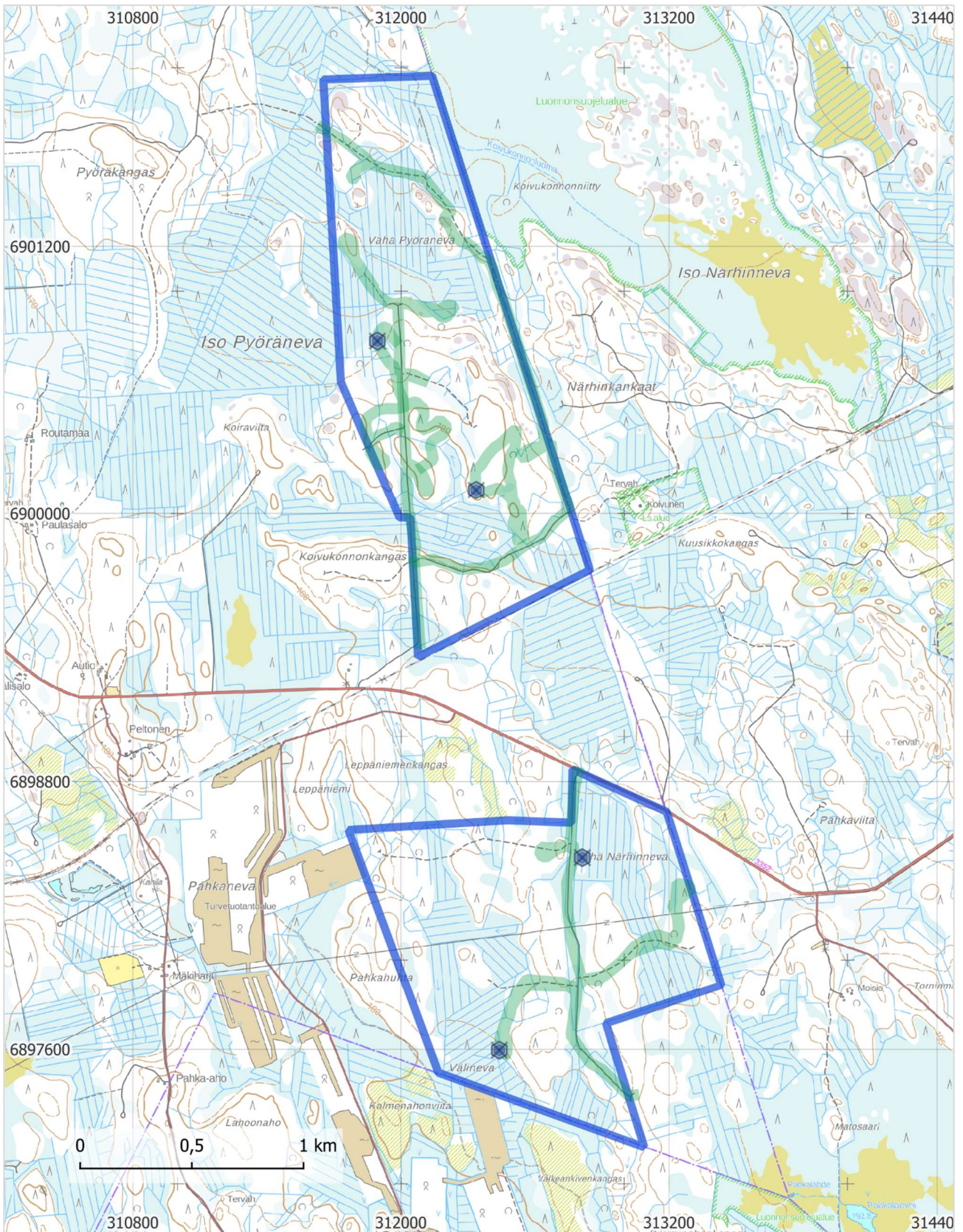
Inventointihavainnot dokumentoitiin sanallisesti ja valokuvin. Kuljetut reitit tallennettiin käsiGPS-paikantimia (Garmin Montana 680 ja Garmin GPSmap 62s, tarkkuus +/- 5 - 10 m) käyttäen.

Kuva 1. Pohjoisen hankealueen itäosan maasto Närhinkankaalla on avoin mäntymetsää. Itään.

Kuva 2. Eteläisen hankealueen eteläosan maasto Välinevan alueella on avointa mäntymetsää. Länteen.

Kartta 5. Närhinkankaan tuulivoimapuistoalueiden inventoinnissa kuljetut reitit merkitty vihreällä.

3. Havainnot ja yhteenveto

Närhinkankaan tuulivoimahankealueen maasto on pääosin matalapiirteistä, ojitettua metsäaluetta, jossa on paikoitellen kuivempia havupuukankaita. Alueilla on useita pieniä hakkuuaukeita. Pohjoisemman alueen keskiosassa on ollut pienimuotoista hiekanottoa 1900-luvun loppupuolella.

Arkeologisen inventoinnin tavoitteena oli selvittää, sijaitseeko tuulivoimapuiston alueella arkeologisia kohteita tai onko lehtileikkeissä mainittuja hautamaisia painanteita tai raunioita havaittavissa. Hankealueilta ei havaittu kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muita kulttuuriperintökohteita.

Sinikka Kärkkäinen

Pälkäneellä 16.8.2023
(täydennetty 31.1.2025)
Heilu Oy

Lähteet

Digitaaliset lähteet:

Kulttuuriympäristön palveluikkuna: <https://www.kyppi.fi/>

Digitaalinen sanomalehtiarkisto, Aamulehti 15.2.1934:

<https://digi.kansalliskirjasto.fi/sanomalehti/binding/1721722?term=Kihni%C3%B6n&term=N%C3%A4rhenkangas-nimisell%C3%A4&term=N%C3%A4rhenkankaan&page=4>

Kartat:

Kansallisarkisto:

Maanmittaushallituksen historiallinen kartta-arkisto (kokoelma). Ia.* Pitäjänkartasto. 2214 01 Ia.* -/- - Kihniö (--). Tiedosto 1080666. Kansallisarkisto. Viitattu 3.7.2023.

Maanmittauslaitos:

Peruskartta, karttalehti:

Kihniön asema 2214 01, v. 1960